

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב' סו)
טוב להגיד ולשיר נ נח נחמך נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

שבת תרומה

זוהב וכסף ונחשת .. (כה"ח)

זוה בחינת מלאכת המשכן שנצטוו אחר מעשה העגל, כי המשכן הוא בחינת הקדשה הגבה, בחינת איה שזוכין למצא על ידי הבקשה והחיפוש שמחפשי ומבקשי בעת ררחוקין מן הקדשה והולכין נע ונד ומטלטל. כי המשכן לא היה לו קביעות מקום ואז הייתה כביכול בחינת הקדשה מטלטלת ולא נודע איה מקום כבודו, רק במקום אשר ישכן שם הענן שם יחנו בני ישראל. ויש אשר יהיה שם הענן וכו', כי ימלא לא חטאו ישראל היו נכנסין לארץ ישראל מיד ששם עיקר קביעות מקום קדשתו ושם עיקר התגלות כבודו יתברך, כי שם כל העשרה קדשות שהם בחינת עשרה מאמרות שבהם ברא העולם בשביל כבודו יתברך, אך על ידי שחטאו בעגל שהוא עבודה זרה, שהוא מקומות המטנפים, ונפלו מאד ונתרחקו מכבודו יתברך מאד, על כן היה תקונם על ידי בחינת הנ"ל, על ידי בחינת איה כנ"ל, שעל ידי זה מוחיין את עצמן אפילו אם נופלין לעבודה זרה, שהוא מקומות המטנפים כנ"ל.

זוה בחינת מלאכת המשכן שצוה ה' יתברך שיבנו משכן מכסף וזהב ונחשת ושאר חפצים של חל, אשר על ידי רבוי הכסף והזהב עשו את העגל, כמו שכתוב: "ודי זהב" כמו שפירש רש"י שם. וצוה עליהם ה' יתברך שבמה שקלקלו בו יתתקנו ושיחפשו ויבקשו הקדשה שם דייקא וכל איש יבקש ויחפש אם נמצאו אצלו כסף וזהב וכו' ויביא אותו למלאכת המשכן, ועל ידי זה דייקא בנו את המשכן שהלך עמהם ממקום למקום. ובכל מקום שעמד שם, קנה קדשה גבה שם, והיו נוהגים שם כל הדינים הנוהגים בבית המקדש. וזר היה אסור ליכנס למקום שעמד שם המשכן וכל הדינים. ואחר כך כשפרקו את המשכן משם היו מתרים כל הזרים ואפילו טמאים לכנס לשם, כי זאת הקדשה הוא בבחינת איה, בחינת איה מקום כבודו, כי הוא קדשה גבה ונעלמת מאד עד שאי אפשר לידע מקומו איה, רק במקום שזוכין למצאו כפי הבקשה והחיפוש, שם זוכין שיתגלה קדשתו.

ועל כן לא היה להמשכן מקום קבוע, כי הוא בבחינת איה מקום כבודו כנ"ל. ועל כן נבנה המשכן מכסף וזהב ושאר חפצים שהם עסקי חל וכנ"ל. ועל כן ל"ט מלאכות שבהם כלולים כל המשא ומתן והעסקים, ממשכן גמרינו, כי קדשת המשכן הוא בחינת הקדשה הגבה שהיא בחינת איה, שזאת הקדשה נעלמת במשא ומתן ול"ט מלאכות בכסף וזהב ושאר חפצים כנ"ל. (לקוטי הלכות - הלכות גביות חוב מהיתומים ג' - ז')

ועשו לי מקדש ... (כה"ח)

זוה בחינת מעלת יקרת קדשת הבית המדרש שהוא מקדש מעט שזוה עיקר קיום שלנו בתקף אריכת הגלות הזה, שהבית המקדש נחרב בעוונותינו ועיקר קיומנו הוא על ידי בתי כנסיות ובתי מדרשות כמו שכתוב (יחזקאל יא): וכי הפיצותים בארצות ואהי להם למקדש מעט, ודרשו רבותינו ז"ל אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. כי בבית המדרש שם מתקבצין התלמידים ומעידים ומספרים מה ששמעו מרבן כדי להמשיך השארתו הקדושה לנצח. ועיקר קדשת הבתי כנסיות ובתי מדרשות נמשכין מבחינת המשכן שעשה משה במדבר אחר מעשה העגל. כי עיקר חטא העגל נמשך על ידי הפגם שפגמו בכבוד משה רבנו ואמרו: כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו. כי אפילו לפי טעותם שהטעה אותם הבעל דבר שכבר מת משה, היו צריכין להאמין שבודאי לא היה יגיעו לריק, חס ושלוש. ובודאי השאיר השארה טובה אצל תלמידיו. והיה להם לבוא לאהרן וליהושע וכו' ולבקש מהם שיוליכו אותם בדרך הישר כפי מה שקבלו ממשנה רבן. אבל הם לא בחרו בהאמת. כי העיקר בהמעשה הזאת היו הערב רב

שנאו את משה והיה טינא בלבם עליו ובקשו עליה לפרש מאחרי המקום. על כן תכף כשסברו שמת משה, באו לאהרן ואמרו: קום עשה לנו אלקים אשר ילכו לפנינו, כי זה משה האיש לא ידענו וכו'. כי בודאי כשפורשין מהצדיק האמת ומדרכיו הקדושים על ידי זה באין לעבודה זרה, ועל כן באו אז על ידי זה למעשה העגל. ועל כן כשבא משה וראה את כל זה, עסק אחר כך להמשיך תקון, שאפילו אחר כך כשיגיע זמנו להסתלק באמת, יהיה נשאר זכרו לדורי דורות.

וזוה בחינת מעשה המשכן שעסק אחר כך. ששם המשך השראת שכיתנו יתברך דהיינו בחינת השגות אלקות, כי כל מעשה המשכן היה בחינת כלים וצמצומים להשגות אלקות. ועיקר בחינת המשכן היה שעל ידי זה המשך תקון, שאפילו כשישראל נעים ונדים בגלות שהוא בחינת מדבר, גם אז יהיה להם כח להמשיך השגות אלקות על ידי בתי כנסיות ובתי מדרשות שהם בחינת מקדש מעט, בחינת המשכן שעשה משה במדבר. שאף על פי ששם לא היה עיקר מקום המנוחה, דהיינו מקום הבית המקדש כמו שכתוב: כי לא באתם עד עתה אל המנוחה וכו', אף על פי כן יכולין להמשיך לשם קדשת הבית המקדש ששם השראת השכינה, על ידי תקוני המשכן שעשה. וכמו כן תיקן לדורות שיהיה כח לישראל בכל דור להמשיך קדשת בית המקדש בכל בתי כנסיות ובתי מדרשות שיעשו בגלות, שעל כן הם נקראים מקדש מעט. (לקוטי הלכות - הלכות נזיקים ד' - י"ד)

ואת המשכן תעשה ... (כו"א)

צריך האדם להרבות בתפלה מאד מאד כל ימי חייו. ואפילו כשרואה שמתפלל הרבה ואינו נענה, והתאוות והבלבולים מתגברים עליו בכל פעם ביותר, אף על פי כן אל יטעה שתפלותיו הם לריק, חס ושלוש, רק ידע ויאמין שאין שום דבור נאבד לעולם, וכל תפלה ושיחה בינו לבין קונו עושה רשם, והצדיקי אמת מלקטים כל אלו התפלות והשיחות ובונים מהם בניינים נפלאים, בחינת בניין המשכן.

וצריך כל אחד להתחזק הרבה בתפלה ושיחה תמיד, יהיה איך שיהיה, עד אשר על ידי רבוי התפלות יהיה נשלם הבניין בשלמות, ואז יכמרו רחמיו יתברך ויקרב אותו בשלמות, וישב אל ה' וירחמהו. אך אף על פי כן, כשיהיה לו איזה ישועה, אל יטעה שעל ידי תפלותיו ומעשיו הטובים פעל זאת, רק ידע שהכל רק בחסדו יתברך. ואף על פי שאנו יודעים שאי אפשר לנו לפעל הישועה השלמה בתפלתנו לבד כנ"ל, אף על פי כן אנו צריכין לעשות את שלנו, להרבות בתפלה בכל כחנו, ואז יכמרו רחמיו יתברך ויעשה בחסדו ויושיענו בקרוב למען שמו.

וגם זה בכלל מה שמבאר במקום אחר, שצריכין בתפלה להיות קולע אל השערה ולא יחטיא, היינו שלא יטה לימין או לשמאל, היינו שלא יטעה, חס ושלוש, שהתפלות הם לריק, חס ושלוש, מחמת שזה כמה שצועקים ואינם נושעים, שזה בחינת נוטה לשמאל, וכן אל יטעה לומר, מה לנו להרבות בתפלה, מאחר שעיקר הישועה הוא רק בחסדו לבד, אם כן נסמך רק על חסדו, שזה בחינת נוטה לימין שלא כראוי.

כי באמת צריכין להרבות בתפלה מאד תמיד ולידע אף על פי כן האמת, שאין אנו כדאי לפעל בתפלתנו כי אם בחסדו, ואף על פי כן אנו צריכין לעשות את שלנו להרבות בתפלה תמיד, והשם יתברך יעשה את שלו וימשיך עלינו חסדו למענו ויושיענו מהרה למען שמו. (לקוטי הלכות - הלכות נחלות ד' - אותיות י' כי לפי אוצר היראה - התבודדות - ט"ל)

אנח ... זה שיר של חסד מיתקן 1
אמתי - פתח זה שיר 1

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)
... העולם צוחקים מאתנו, "הם טיפשים, הם אומרים דברים כאלה, איך אפשר לנו לדעת דבר כזה? אבל יש צדיק רבנו רבי נחמן, שהוא כולו נס, כל דיבור שיצא מפיו, כל מה שגילה וכל ענייניו וכל נפש שמתקרב אליו וכל ספר שמדפיסים, זה הכל נוגע להגאולה, כי הוא עיקר הגאולה, וזה מרומו בזה המכתב, "נח נחמן...". הוא הגאולה, זה השיר שיתנגן, זה שיר של חסד שיתנגן לעתיד, הוא זה השיר! כל הנסים היו רק בזמנם, כתוב בתורה הנסים של מצרים ועוד נסים, אבל לא רואים, אנחנו מאמינים בתורה שהיה נסים, אבל זה חי וקיים, נס כזה, איך הוא בא לטבריה? ואיך הוא בא להספר? ואיך אני פתחתי את הספר והיה שמה מכתב? ורואים השגחה כזו בעיניים, רואים פלאות כאלה, למעלה מן הטבע, ורבנו הקדוש כותב עלי, על ישראל בער: "עליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", רבנו הקדוש אמר זה: "מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", הוא הבטיח שלא יכבה האש שלו, אז זה שאמרתי: "עליך אמרתי", "עליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", זה פלא, הכל פלא... אם היה איזה גדול הדור, למדן וצדיק, אבל איש פשוט כמוני, ואני מכיר את עצמי, איך הוא לקח ישראל בער, הוא קירב אותי מקודם לרבנו הקדוש, להתקרב לרבנו הקדוש במסירת נפש כזה, בגבורה כזה, ואחר כך עניין המכתב, שישים שנה והוא חי, הוא נמצא בעולם, חתיכת נייר דק, איך הוא מתקיים שישים שנה? גם בן אדם שישים שנה הוא כבר איש זקן, וחתיכת נייר הוא חי שישים ושלשה שנים, איך הוא נמצא בעולם? וגם הוא היה בסכנות גדולות, אני שלחתי את זה לפולניה לפני המלחמה, והם החזירו לי, ואני קיבלתי אותו בדואר...
...המכתב הוא שישים שנה היה יושן, ולא עשה כלום, שום פרסום, ואחרי שישים שנה הוא נתעורר, לאט לאט, והוא אומר: "הנני, אני באתי עכשיו, לתקן העולם..."

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - עצה, אות ה')
... תקון העצה היא על ידי צעקת הלב, שצריכין לצעק אל ה' מעמקא דלבא, ועל ידי זה חותרין ומגלין עצות עמקות, ועל ידי זה גדלה ונתקנת האמונה הקדושה וזוכין לרפואה, ונתתקנין תקונים גדולים הרבה (אמונה מ"א מ"ב).

... אנא נורא, קדוש, מלא רחמים רבים, זכנו לצעק אליך באמת מעמק הלב מעמקי עמקים כאשר אנחנו צריכים לקר'א אליך עתה, כאשר נגלה לפניך אדון כל, את כל נגיע לבבינו של כל אחד ואחד בפרטיות. עזרנו לצעק אליך מן הלב, בקול עמק באמת, בקול דממה דקה, באפן שנוכה לעורר עלינו פלאי רחמיך וחסדיך וחנינותיך וישועותיך והצלותיך הנפלאות והנוראות מאד, עד שנוכה לעורר ולגלות עצות אמיתיות עצות עמוקות מתוך עמק החושך אפלה הזאת, שנלכדנו בו מאד בעוונותינו הרבים, כי אתה עושה נפלאות גדולות לבדך, עושה גדולות עד אין חקר, נסים ונפלאות עד אין מספר. ואתה גולה עמקות מני חושך, ומוציא לאור צלמוות. הוציאני מאפלה לאורה, עשה עמנו פלאות, ותשפיע עלינו ותגלה לנו עצות מרחוק, באפן שנוכה לגדל האמונה הקדושה על-ידי-זה.

... ורחם עלינו ברחמיך הרבים, וחננו מאתך חכמה בינה ודעת דקדושה, באפן שנוכה לחתור ולגלות המים שמהם גדלה האמונה הקדושה שהם מים עמקים עצה בלב איש. שנוכה כלנו, אנחנו וכל עמך בית ישראל, לגלות ולהאיר עצות עמוקות מתוך עמק החושך, ותתקנו בעצה טובה מלפניך, ותשפיע ברחמיך עצות טובות בעולם.

... ותציל אותי ואת כל עמך ישראל מספקות ובלבולים, שלא יפלו עלינו ספקות בשום דבר שבעולם, רק תמיד נזכה במהירות ובנקל לעצות שלמות, עצות אמיתיות, כרצונך הטוב, בגשמיות ורוחניות, בגוף ונפש וממון, באפן שנוכה להצליח הצלחה האמתית והנצחית בזה העולם העובר, לילך בדרכיך הטובים ולהתקרב אליך באמת ובלב שלם. וזנוכה לקיים עצותיך האמתיות והנכונות, "בעצתך נתחני ואחר כבוד תקחני": (לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה ה')

...אני מברך אתכם בכל לבי, שהשם יתברך יברך

אתכם בכל מיני ישועות, בכל מיני הצלחות, והעיקר שנוכה להתקרב להשם יתברך באמת אנחנו וזרענו, ודורותינו וכל עם ישראל, שנוכה לתשובה שלמה, לחזור לתורה, לחזור לאמונה, והכל יהיה, בוודאי, על ידי רבנו רבי נחמן, ככה הוא גילה...

מכתב

(אפי הנחל א' - מכתב פ"ז)

ב"ה, י"ד אדר א' תשכ"ה.

לכבוד לבי וחיותי, אשר כל ישראל

מפארים ומפלאים שבחנו בכל מיני חן ואהבה על אשר לבש את עצמו בעז ורוח גבורה כגבור מלחמה לגדל ולקדש שם ה' בכל העולמות ולהרים כבוד שבת קדשו וכבוד עמו ישראל לעני כל הגויים, אשרי חלקו שזכה לכך. חיים ארכים ובריאים ושלוש וכל טוב.

לגדל ההתקשרות והאהבה הנפלאה האהבה האמתית בלי שום תערבת סיג ופסלת כלל וכלל, אהבה שהיא יחידה בעולם, אשר עשה ה' ביני ובינך בנסים ורחמים גדולים, לבי קרוב אליך מאד ונמשך אחרך בתשוקה גדולה וגעגועים נמרצים, עד שאני רואה אותך תמיד בכל יום ובכל עת. כי מחמת האהבה החזקה אינני יכול לנתק עצמי ממך ולפרד מחשבתי מאתך, ואיני יכול לסבול כלל שלא אראה אותך תמיד. ואני מחבק אותך באמרי פי בתפלות ותחינות מתוך חמימות ועמקות נשמתי שיתן לך ה' חיים חדשים טובים וארכים, ויתן לך עצות טובות אמיתיות ויצליחך בכל אשר תפנה, והעיקר שתצליח הצלחה נצחית, שתקשר עצמך באמת ברצון חזק במסירת נפש לראש מבחר האמת הנמצא עכשיו בעולם, עד שתזכה שעל-ידך יתפרסם ויתגלה האמת בכל העולם, שרק בזה תלוי תקון העולם בשלמות.

ה' יתברך בתחילה הוא משפיע הארת האמת ללב הגדול והראש שיש לו דעת רחבה ונפש חכמה, ואחר-כך מתפשט האור עד שמגיע לכל האברים, היינו ללב כל ישראל ולכל העולם.

אור הצדיק האמת שהוא בחינת משה משיח, הוא צומח וגדל תמיד בכל יום ויום בכל דור ודור ואינו עומד כלל, רק הוא צץ ופורח ועולה מדרגא לדרגא ומוציא פרח ויצץ ציץ עד שסוף סוף יגמר את שלו להחזיר כל העולם למוטב עד שידעו כלם את ה'. ועיקר שלמות התגלות אור הצדיק האמת בכל העולם יהיה נגמר על-ידי מלך המשיח, שעל-ידי זה יתקן העולם בתכלית השלמות.

אוהבך ועבדך הנאמן, המצפה תמיד לישועתך בזה ובבא.

המעתיק ישראל דב אודסר

סיפור

(ספר ימי מוהר"ת - סימן ס"ד)

[רבי נתן ז"ל מספר על

הסתלקות רבנו הקדוש]

... ובעודו שוכב על

מטתו, נעשה קול רעש גדול בעיר שיש שרפה ברחוב הסמוך לביתו, והיה אז רוח סערה גדול ונורא מאד אשר אין שכח דגמתו, ממש היה מפרק הרים ומשבר סלעים, והסכה שעשו אצל ביתו נפלה מגדל הרוח, ואז בתקף התגברות הרוח שהיה הולך וסוער הייתה השרפה הנ"ל וברחו רב העולם אל השרפה ולא יכלתי לשית עצות בנפשי מה לעשות, ואמרתי בלבי שאני בודאי לא אפחד ממנו יהיה איך שיהיה, אך לעת עתה רצתי גם כן למקום השרפה לראות מה נעשה שם, כי הבנתי שבשעה קלה זאת לא יסתלק, ובעודי רץ לשם חמל השם יתברך על עמו ונתשקע האש בנס נפלא בתקף רוח סערה כזה, ופגעו בי אנשים בהיותי רץ למקום השרפה והודיעו לי שברוך השם, שקעה האש במקומה, וחזרתי אליו ועמדנו עליו אצל מטתו הקדושה.

והבית מלא אנשים רבים מישראל שבאו לכבודו, וכשראו שקרוב אל הסוף התחילו לומר עליו מעבר יבק הפסוקים שאומרים על הצדיקים, ואחר כך נדמה שנגווע, והתחלתי לבכות ולצעק מאד: רבי רבי על מי עזבתם אותנו. ושמע קולנו ונתעורר והחזיר ראשו ופניו הנוראים אלינו, כאומר: איני עוזב אתכם, חס ושלוש. ואחר כך לא נתמהמה הרבה, ויגווע ויאיסף אל עמיו בקדושה ובטהרה גדולה, נקי וזך וצח בלי שום בלבול כלל ובלי שום תנועה משנה, בישוב הדעת נפלא ונורא, וכל העומדים שם רב אנשי החבורא קדושה וכל גדולי השמשים העוסקים בזה, כלם אמרו שכבר ראו כמה שמותו בנקיות ובדעת, אבל הסתלקות כזה לא ראו מעולם, וכל זה היה לפי דעתנו, אבל בעצם הסתלקותו אין לנו פה לדבר כי לית מחשבה תפיסא בזה כלל, ומי שיבין מעט מגדלתו על ידי ספריו הקדושים והשיחות והספורים ששמענו ממנו וכו' וכו', יבין שאי אפשר לדבר כלל מהסתלקות פלא וחידוש נורא כזה, אשר לא היה כמוהו ולא יהיה כמוהו, כאשר אמר בפרוש כנרשם במקום אחר (חיי מוהר"ן - רמ"ו) מה נאמר ומה נדבר מה אישיב לה', שזכיתי להיות בשעת יציאת נשמתו הקדושה, אלמלא אתינא לעלמא אלא בשביל דאי די ...

אוריאל

